

HELSINGBORG

Förvaltningens verksamhetsplan 2020

Socialnämnden

Innehållsförteckning

Förvaltningschefen inleder	3
Nämndens uppdrag.....	3
Sammanfattning av nuläget.....	3
Nämndens inriktning och mål	4
Målbild.....	5
Prioriterade områden	6

Förvaltningschefen inleder

Att finnas med människor en bit på vägen och se dem växa och lyckas nå sina personliga mål. Att göra ett självständigt liv med en god livskvalitet möjligt. Att bidra till en tryggare och mer gemensam stad mot visionen Helsingborg 2035.

Allt det här är starka drivkrafter för oss som har fokus på att ge människor i olika åldrar och situationer skydd, stöd, vård och behandling. Vi har ett hedersamt uppdrag och med det följer ett stort ansvar: Vi som arbetar på förvaltningen har många gånger en mycket stor påverkan som möjliggörare för de vi är till för. I alla de livsöden vi följer vet vi att inget är hopplöst eller omöjligt, endast ogjort.

Den här verksamhetsplanen utgår från förvaltningens nulägesanalyser av våra resultat, förutsättningar och förväntningar. Du som arbetar i socialförvaltningen ska använda det här dokumentet som grund och inspiration till verksamhetsplanering på verksamhets-, enhets-, och sektionsnivå. Av naturliga skäl kan inte alla omnämnas men ni alla och de invånare vi finns till för har funnits med i mina tankar när sammanställningen har gjorts.

Nämndens uppdrag

Socialnämndens uppdrag är att möjliggöra för invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället.

Sammanfattning av nuläget

Efterfrågan av sociala tjänster ökar. För att lyckas med vårt uppdrag och med de mål som socialnämnden gett oss behöver vi både tänka och göra på nya sätt. De ekonomiska förutsättningarna blir stramare samtidigt som allt fler invånare behöver oss. Den ekvationen kan bara lösas genom innovativa angreppssätt – vi behöver vara modiga, utmana det traditionella, tänka radikalt och på riktigt testa nya vägar – inte minst i medskapande med invånare och alla andra som vill bidra. Detta ska vi göra utan att rättssäkerheten för människor åsidosätts.

I allt vi gör ska invånarens faktiska behov vara i fokus. Med det som utgångspunkt behöver vi ta krafttag i samverkan med regionens psykiatri, polis, närliggande förvaltningar och andra aktörer för att fånga upp och möta barnen, ungdomarna och vuxna tidigare. Tillsammans måste vi bli bättre på att erbjuda adekvat och samordnat stöd, med betydande involvering av brukare.

Vi behöver anpassa vår tillgänglighet, våra arbetssätt, metoder och förmågor för att klara av att erbjuda ett hållbart socialt arbete. Vi behöver också se till att attrahera och behålla engagerade och skickliga medarbetare. Vi ska använda oss mer av kunskaps- och forskningsbaserade metoder, göra bättre uppföljningar och mäta rätt effekter.

Slutligen måste vi fortsätta att utveckla vår förmåga att använda digitaliseringens möjligheter, bland annat för att öka vår tillgänglighet.

För de små invånarna som fortfarande växer

Forskningen visar entydigt att tillgängliga, förebyggande och tidiga insatser för barn i riskzon är ett effektivt sätt att förbättra barn och ungas livsvillkor. Resultaten visar på att vi når allt fler som ges stöd utan föregående utredning och biståndsbeslut. En särskild framgångsfaktor är när barn och unga klarar sina utbildningsmål. En analys visar på att resultaten för barn, aktuella inom socialtjänsten, ligger lägre än genomsnittet för alla barn i Helsingborgs stad. Vi kan nog ana att det ser likadant ut i resten av landet. Här behöver vi intensifiera arbetet med tidiga insatser för att ge barn i riskzon stöd att lyckas i skolan, i samverkan med förskola, skola och fritid.

Många nya invånare ger en fortsatt och kraftig ökning av orosanmälningar, framförallt gällande yngre barn men också kring barn som växer upp med våld i nära relationer. Stora resurser läggs på utredningsarbete och myndighetsutövning parallellt med att behov finns av mer individanpassade stöd- och behand-

lingsinsatser. Samtidigt ser vi att antalet externa institutionsplaceringar ökar både i antal och dygnskostnad och att allt fler barn och ungdomar placeras, allt för ofta, utan samtycke av vårdnadshavare eller den unge. Här måste det till nya angreppssätt. Barnkonventionen blir lag 1 januari 2020 och vi behöver säkerställa att kunskap om barns delaktighet och rättigheter finns och används i allt vårt arbete.

Familjehemsvård är forskningsmässigt det bästa för barn som inte kan bo kvar hos sina biologiska föräldrar. Att rekrytera tillräckligt många bra familjehem är en utmaning och ett samlat grepp inom Familjen Helsingborg är nödvändigt. Vi behöver också bli bättre på att ge de biologiska föräldrarna till familjehemplacerade barn ett bra stöd och nya metoder sker på försök och kommer prövas tillsammans med föräldrar med egen erfarenhet.

Ungdomar som inte fått tillräckligt stöd dras oftare och i allt yngre år in i kriminalitet och droganvändande. Behovet av tätt samordnat och samtidigt stöd tillsammans med skol- och fritidsförvaltningen, polisen och barn- och ungdomspsykiatri är stort och behöver påbörjas innan problemen eskalerat.

Antal ensamkommande unga minskar kraftigt i antal. Parallellt minskar behovet av HVB-hem, stödboende och utredningsresurser och en del av dessa resurser ska vi använda för unga i ordinarie verksamhet – och därmed minska externa placeringar.

För vuxna invånare som vill förändra en utsatt situation

Personer med missbruk- och beroendeproblem samt psykiska funktionsvarianter ökar inte nämnvärt i antal men däremot i komplexitet. Alltfler samsjukliga med flera samtidiga diagnoser och utsatta situationer kräver helhetssyn och nya samarbetsformer. Med den specialisering, uppdelning av ansvar på olika huvudmän som finns, riskerar den enskilde att stå utan samordnat stöd.

Försök att samlat och samordnat möta behoven på nya sätt pågår. FACT team och integrerat arbete inom beroendevården är exempel på detta. Bostad först har drivits framgångsrikt och vi har nu uppdraget att utveckla och skala upp. Meningsfull sysselsättning är ett viktigt steg på väg mot eget arbete. Vi behöver ifrågasätta och omvandla de traditionella formerna av boende och sysselsättning vi skapat, till verksamma metoder där det finns forskningsstöd.

Vår egen förmåga att möta invånare som behöver vårt stöd

Forskning och erfarenhet visar att trygga medarbetare och chefer som har tydliga uppdrag, ansvar och mandat i en gynnsam arbetsmiljö, är väl rustade för att nå goda resultat i sitt arbete. Resultat visar att vi är motiverade och engagerade, vill ta ansvar och använda och utveckla vår kompetens. Vår analys visar att vi behöver öka förmågan att möta nya, ökade och mer komplexa behov samt öka värdeskapande tid med de vi är till för. Utveckling av systematiska satsningar på kompetens och en tillitsbaserad styrning- och ledning fortsätter. Förväntan ställs på ansvarstagande, gott omdöme, flexibilitet, situationsanpassade arbetsformer, samarbetsförmåga, medskapande och digital mognad. Inte minst krävs mod att pröva nya angreppssätt där det finns okända möjligheter.

Nämndens inriktning och mål

Nämndens inriktning

Vi vill arbeta för en trygg stad där socialt utsatta barn och ungdomar får bättre förutsättningar att lyckas i skolan genom ett tidigt, tillgängligt och effektivt stöd till dem och deras familjer. Digital socialtjänst ska erbjudas invånarna när och var de vill. Stödet till barn, unga och vuxna ska utvecklas genom invånarnas delaktighet och medskapande för att möjliggöra en kunskapsbaserad socialtjänst.

Nämndens mål

Antalet orossamtal med barn, unga och deras familjer ska uppgå till minst 300 stycken per år 2020

Motivering

För att förebygga och förhindra att människor hamnar i kriminalitet krävs tidiga och tydliga insatser. Orossamtal är en insats för ungdomar som misstänks vara på glid åt fel håll. Samtalen är ett sätt att just uttrycka oro och involvera familjen i den unges situation samt erbjuda stöd. Målet ska leda till att fler unga nås för att bryta ett begynnande normbrytande beteende.

(Utgångsläge 2018: 150 orossamtal. Indikator: Antal genomförda orossamtal med barn, unga och deras familjer. Målet ska vara uppfyllt senast 2020.)

Barn som placeras i jourhem ska vid behov erhålla ett familjehem inom högst 6 månader

Motivering

Socialtjänstens uppgift är att verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden. Jourhem är en tillfällig placering för barn eller unga som har en mycket otrygg situation, antingen i hemmet eller om barnet eller den unge fastnat i ett negativt beteende. Eftersom jourhemmet är en tillfällig lösning i avvaktan på ett stadigvarande hem, bör jourhemsvistelsen vara så kort som möjligt. Långa vistelser i jourhem skapar osäkerhet och en ny otrygghet för barnen och gynnar inte barnets utveckling. Målet ska leda till att barn som behöver en tryggare tillvaro genom en familjehemsplacering snabbare får en stabil situation.

(Utgångsläge 2018: 73 % av barnen erhåller ett familjehem inom högst 6 månader. Indikator: Andel barn placerade i jourhem, med behov av familjehem, som erhåller ett familjehem inom högst 6 månader. Målet ska vara uppfyllt senast 2020.)

Klienttiden för barn, unga och deras familjer ska uppgå till minst 26 procent

Motivering

Att ha tid tillsammans med klienterna är avgörande för relationsskapandet mellan socialarbetaren och klienten. Relationsskapande behöver tid och kontinuitet för att bygga ett förtroende. Klienten behöver känna att socialarbetaren är tillgänglig, visar intresse och engagemang. Relationen i socialt arbete tillskrivs stor vikt för att uppnå förändring och meningsfullhet i en klients liv. Relationens betydelse är den enskilt viktigaste och mest verksamma aspekten för att en förändring i en klients liv ska förbli bestående. Målet ska leda till att förutsättningarna för ett framgångsrikt socialt arbete ökar.

(Utgångsläge 2018: 13 % klienttid. Indikator: Andel klienttid för barn, unga och deras familjer ska uppgå till minst 26 procent. Målet ska vara uppfyllt senast 2020.)

Förvaltningens målbild

Helsingborgs stad har som målbild att 2022 vara en av Europas mest innovativa städer. Förvaltningens målbild lyder, **2022 ska staden erbjuda invånarna personligt anpassade sociala tjänster, var de vill och när de vill**

Vi ska arbeta med olika aspekter av tillgänglighet och närhet, en geografisk närhet och närhet i relationen mellan brukare och professioner och med aktörer i ett civilsamhälle. Närhet i form av digitala möten för de som vill det, kontinuitet, trygghet och samordning. Utveckling av sociala tjänster sker genom samskapande och användardriven utveckling. Utgångspunkten är invånarens behov och upplevelse av närhet! Den närmsta vården är den brukaren kan ge sig själv, egenvård och självomsorg samt det stöd staden kan ge för att möjliggöra detta.

Prioriterade områden

Barn och ungdomar

Att fånga upp, skydda och ge stöd till utsatta barn och unga är en självklar prioritering för att minska eller förhindra utvecklande av ohälsa, pålagringar av problem och omfattande sociala problem i vuxen ålder. En stor del av våra resurser läggs idag på kartläggningar och utredningar. Vi behöver effektivisera dem för att på sikt frigöra resurser till fler verksamma stöd- och behandlingsinsatser för barn och deras familjer. Exempel är satsningar på barns förutsättningar att lyckas i skolan, nätverksarbete, intensiv hemmabaserad familjebehandling när och där barnen behöver det.

Medskapande

Att ifrågasätta och omskapa invanda arbetsätt och testa nya tillsammans med människor som använder våra tjänster säkerställer kvalitet och nytta. Några av våra mest framgångsrika innovationer och idéer hade aldrig kommit till om vi inte medskapat. Vi ska fortsätta eller börja att fråga de vi möter. Är det jag gör till nytta för dig? Har du idéer om hur vi skulle kunna förbättra vårt arbete? Vill du som har egen erfarenhet vara med och förbättra socialtjänsten?

I vårt ledar- och medarbetarskap innebär den omställning såväl staden som samhället genomgår, mot tillitsbaserad styrning, att även de hierarkiska strukturerna måste förändras. Autonoma och självstyrande team är ett exempel som ska testas i begränsad skala för att se om det kan vara ett lämpligt sätt att ta den tillitsbaserade styrningen ett steg längre. Erfarenheter från andra organisationer runt om i världen visar på att sådana team/organisationer blir mer effektiva, skapar ett större värde för människor och är mer eftertraktade att jobba i än traditionella organisationer. Därför ska vi utforska om autonom, självstyrande organisering kan hjälpa oss att skapa nya former av socialt arbete där både invånaren och medarbetaren blir mer av ett aktivt subjekt i skapandet av nya sociala tjänster. Ett exempel på detta är vårt nya digitala team som utvecklar arbetsätt, tillsammans med brukare utanför ordinarie specialiserade organisation.

Nära och tillgängligt stöd

Att vända på perspektivet och få brukaren att bli ett aktivt subjekt i relation till socialtjänsten innebär att organisationen också måste ändra produktionslogik från en varuproducerande logik till en tjänsteproducerande logik där den tjänst som erbjuds är socialt arbete och som konsumeras av brukaren. Det kan låta som en självklarhet men det kommer ställa höga krav på oss som organisation då vi på ett helt nytt sätt måste lyssna på och förhålla oss till brukarnas förväntningar och behov. Det kommer innebära en förväntan på en helt annan tillgänglighet än den vi erbjuder idag vad gäller tid och rum. Det kommer innebära en förväntan på sociala tjänster som av brukaren upplevs som såväl tillgängliga som geografiskt och relationellt nära.

Vi ska minska gapen och arbeta i mellanrummet mellan oss och de olika aktörer som är viktiga för att ge samordnat stöd till de som behöver det. Det är i mellanrummen vi har den största innovationspotentialen. Nya och förbättrade samarbetsformer måste fram där vi har de största utmaningarna, vi ska vara drivande i detta arbete.

Att digitalisera det sociala arbetet är en av lösningarna för att skapa tillgängliga sociala tjänster och sett ur ett treårsperspektiv kommer detta bli den viktigaste utmaningen och förändringen för socialförvaltningen. Att skapa sömlösa digitala tjänster för invånarna där det ska vara möjligt att digitalt ansöka om vård, stöd och behandling för att därefter utredas och behandlas via digitala kanaler. Vidare ska de digitala mötena kunna bokas, ombokas och avbokas digitalt och dokumentationen ska hela tiden dels vara tillgänglig digitalt och i realtid för brukaren och ska även löpande kunna kompletteras digitalt av brukaren.

Särskilda uppdrag från de förtroendevalda

Inför 2020 vill kommunfullmäktige att vi

- Utvecklar samverkan med föreningslivet för att hitta nya samverkansytter och öka mångfalden i arbetet riktat mot missbruk och psykisk ohälsa och därigenom öka livskvaliteten hos individer i utanförskap

- Etablerar ett samarbete med idrotts- och fritidsnämnden för att öka möjligheten till regelbundna fritidsaktiviteter för placerade barn och unga
- Utreder möjligheten att införa ett samverkansprojekt likt Familjelots i Helsingborg
- Fördjupar samverkan med krögare i staden och ser över riktlinjer för serveringstillstånd i syfte att skapa ett tryggt och attraktivt nattliv där verksamhet som inte är tillståndsgiven motverkas

Inför 2020 vill socialnämnden att vi

- Stärker samverkan med skol- och fritidsförvaltningen för att hjälpa ungdomar som riskerar att hamna i kriminalitet eller på annat sätt fara illa
- Tillsammans med arbetsmarknadsnämnden, fastighetsnämnden och stadens fastighetsägare ta fram förslag på hur Bostad först kan skalas upp och utvecklas.